

DRAUGAS
vienatinis tautinės ir
tikybinės minties lie-
tuvų dienraštis Ame-
rikoje.

DRAUGAS

DRAUGAS
The most influ-
ent Lithuanian Daily
in America

LITHUANIAN DAILY FRIEND

No. 260 "Draugas," 2334 So. Oakley Avenue
3c A COPY

CHICAGO, ILLINOIS TREČIADIENIS, LAPKRIČIO (NOV.) 4 D., 1931 M.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

3c A COPY METAL-VOI

Lietuvoj vėl teis katalikų inteligentus

VIDURINĖS EUROPOS VALSTYBIŲ BANKININKŲ SUVAŽIAVIMAS

Suaukiamas Prancūzijos parlamentas

Anglija reikalauja indų susitaikymo

BANKININKŲ SUVA- ŽIAVIMAS

VIENA, Austrija, lapkr. 4. — Vidurinės Europos valstybių bankininkai turi suvažiavimą Prahoje, Čekoslovakijoje. Suvažiavime atstovaujami šių valstybių bankai: Vokietijos, Austrijos, Rumunijos, Jugoslavijos ir Bulgarijos. Pirmininkauja čekų valstybės banko prezidentas V. Pospisil'as.

Bankininkų tikslas yra atnaujinti prekybą tarp šių valstybių. Pastarųjų laikų tų valstybių išleisti visoki dekretai staigiai sustabdė prekybą ir visus kitus reikalus. Tas įvyko, kada Vokietijoje iškilė finansinis krizis.

PINIGŲ APYVARTA VOKIETIJOJ

BERLYNAS, Vokietija, lapkr. 4. — Vokietijos pinigų apyvarta iš naujo aukštyn pakilo. Šiandie apyvartoje yra 1,550,094,000 dolerių. Šiuos pinigus silpnai remia aukso atsarga.

SUŠAUKIAMAS PAR- LAMENTAS

PARYŽIUS, lapkr. 4. — Pranešama, kad lapkričio 12 d. bus suaukštas sesijon Prancūzijos parlamentas. Ministris pirmininkas Laval'is praneš jam apie savo kelionę į Ameriką ir laimėjimus Washingtonte.

AUSTRIJOS FAŠISTŲ SAMOKSLAS

PARYŽIUS, lapkr. 3. — Žiniomis iš Vienos, Austrijoj susektas naujas fašistų samokslas. Šį kart jį tikslas buvo Austriją sujungti su Vengrija ir atgaivinti senovės monarchiją.

STREIKUOJA TELEFO- NISTES

VIENA, Austrija, lapkr. 4. — Čia streikavo telefonų operatorės.

REIKALAUJA SUSITAI- KYMO

LONDONAS, lapkr. 3. — Anglijos vyriausybė nori nusikratyti konferencija Indijos reikalu. Ministris pirmininkas MacDonald'as paskelbė indų atstovams ultimatumą. Reikalauja tarpusavio susitaikymo. Jei per vieną savaitę tas nebus atliktas, konferencija baigsis be jokių teigiamų rezultatų.

2 ŽUVO, 100 SUZEISTA

PALEERMO, Sicilija, lapkr. 3. — Šv. Dominiko bažnyčioje tarp 2,000 asmenų kilo pasiauba. Visi puolėsi prie durų. 2 asmenys žuvo ir apie 100 sužeista. Pasiabos priežastis nežinoma.

SUDEGĖ PAMIŠĖLIŲ ISTAIGA

PENETANGUISHENE, Ont., Kanada, lapkr. 3. — Sudėgė pamišėlių prieglauda. Septyni pamišėliai žuvo gaisre.

SUSTREIKAVO OPERA- TORIAI

NEW YORK, lapkr. 4. — All America Cables, Inc., kabelių operatoriams sumažino atlyginimą 10 nuoš. Operatoriai sustreikavo.

VYSKUPAS ATSAKO GU- BERNATORIUI TEJEDA'I

MEXICO CITY, lapkr. 3. — Vera Cruz'o valstybės gubernatoriaus Tejeda'os šalininkai paskleidė žinią, kad Vera Cruz'o vyskupijos vyskupas Rafaelis Guizar yValencia's pasidavė tos valstybės įstatymui, kuriuo kunigų skaičius valstybėje sumažinamas ligi trylikos.

Vietos laikraštis "La Prensa" vyskupas atviruoju laišku atsako gubernatoriui ir jo pakalikams. Pareiškia, kad jei jis, vyskupas, pasiduotų tam įstatymui, jis nusižengtų savo išganytoji ir užsitarautų amžinojo pasmerkimo.

Dr. Jacob Papish'as, Cornell'o universiteto profesorius. Jis rado no. 87 elementą.

SUDEGINO DAUG MAIS- TO PRODUKTŲ

GELSENKIRCHEN, Prūsija, lapkr. 4. — Recklinghausene Ruhro policija sudegino 24,000 dol. vertės įvairių maisto produktų, konfiskuotų iš kontrabandininkų.

Gyventojai sukėlė protestus. Žmonėms trūksta maisto, o policija degina čokoladą, cukrų, taip pat kavą, arbatžoles ir tabaką.

Policijos viršininkas atsakė, kad krašto įstatymai nurodo konfiskuotus daiktus naikinti.

VIENĄ KUNIGĄ NUZUDE, KITĄ SUZEIDE

BILBAO, Ispanija, lapkr. 3. — Komunistų sukurstyta darbininkų grupė užpuolė du praeinančius kunigus. Vieną iš jų nušovė, kitą pavojingai sužeidė.

Darbininkai kunigus užpuolė, kada kunigai praeidami juos mandagiai pasveikino.

ALGIERS, Algerija, lapkr. 4. — Šį miestą ir apylinkes ištiko smarkus žemės drebėjimas.

VYSKUPAS NURODO, KAD VERA CRUZ'O VALSTYBĖJE YRA PENKI VYSKUPAI IR JIE ĮEINA Į TŲ TRY- LIKŲ KUNIGŲ SKAIČIŲ. VALSTY- BĖJE YRA 1,350,000 KATALIKŲ, TAI KOKIU BŪDU GALĖTŲ JUOS APTARNAUTI 8 KUNIGAI SU VYS- KUPAIS. TIK VIENOJE VERA CRU- Z'O VYSKUPIJOJE YRA 300 BAŽ- NYČIŲ IR 850,000 TIKINČIŲ. YRA DAUGIAU KAIP 10,000 VAIKŲ, KURIEMS REIKALINGOS TIKĖJIMO PAMOKOS.

Gub. Tejeda'os pastangomis išleisto to įstatymo tikslas yra ne kunigų skaičių mažinti, bet katalikams griežtai uždrausti bažnyčiose pamaldas, išnaikinti juose tikėjimą, atitolinti nuo Dievo taip, kaip jis pats yra atitolęs, pareiškia vyskupas.

GUBERN. ROOSEVELTO VIRŠUS

NEW YORK, lapkr. 4. — 9-se valstybėse vakar įvyko rinkimai. 4-se iš jų buvo renkami kongreso atstovai.

Šioj valstybėj įvyko valstybiniai ir miestiniai rinkimai. Pirmybę laimėjo gubernatorius Roosevelt'as. Al Smith tokiu būdu nustumtas į antrąją vietą. Abudu demokratai ir abudu drangai.

PASKYRĖ KOMITETĄ

WASHINGTON, lapkr. 3. — Prez. Hoover'is paskyrė komitetą iš penkių asmenų iširti karo laivyno ekonomijos stoviui, kad tuoj būdu atsikirtų laivyno sąjungos pirmininkui Gardiner'ui, kuris puolė prezidentą dėl laivyno ekonomijos.

Paskirtam komitete yra trys uolūs prezidento šalininkai. Laivyno sąjunga reikalauja, kad komitetą skirtų kongresas, bet ne prezidentas.

PAVELDI MILIJONUS DOL.

ROCKFORD, Ill., lapkr. 4. — Plaujančiai grindis savo bute Mrs. A. Peterson, 40 m. amž., praneša, kad ji paveldi tris milijonus dolerių. Moteriškė nebeteko žado. Tik praėjus keletai minutų ji atsipeikėjo ir pradėjo kalbėti.

Ji yra vienos nedidelės valgyklos virėjos žmona. Milijonus jai paliko miręs jos pradiėdukas dr. J. Kellogg'as.

IŠGĖRE "MUNSAINES"

SOMERSET, Ky., lapkr. 4. — 5 metų amž. mergaitė Opal Hancock išgėre kiek tai "munsainės" ir po 24 valandų mirė.

IR SOVIETŲ RUSIJA

ŽENEVA, lapkr. 4. — Sovietų Rusija paskelbė, kad ir ji prisideda prie ginklavimosi sustabdymo per vienerius metus.

RYTOJ SPECIALI SESIJA

SPRINGFIELD, Ill., lapkr. 4. — Rytoj atidaroma gubernatoriaus Emmersono suaukštų įstatymų leidimo rūmų (legislatūros) speciali sesija. Rūmai suaukšti mokesčių pertvarkymui.

150,000 DOL. NUOSTOLIŲ

PEORIA, Ill., lapkr. 4. — Sudėgė O'Brien Jobst'o drabužių parduotuvė. Nuostolių bus apie 150,000 dolerių.

CHICAGOJE

ISAKE PAŠALINTI KU- BILĖLIUS

Chicagos sveikatos komisjonierius įsakė namuose išmaudyti pašalinti gazu šildomus vandens kubilėlius, kurie nesujungti su kaminais. Daugumoj namų tie kubilėliai yra rūsiuose.

Šis įsakymas yra surištas su didelėmis namų savininkams išlaidomis. Aldermonų tarybos sveikatos komitetas nusprendė šį klausimą iširti, ar reikia tuo būdu apsunkinti žmones.

NEPAPRASTA GALVA

Išslydęs iš namų pamato, 1313 Washburne ave., 200 svarų taštas alknuo smogė į praeinančio negro L. Knight'o, 34 m. amž., galvą.

Paimtas į ligoninę. Ten pranešta, kad jis negyvens. Bet negras pakilo iš lovos ir pakiau pradėjo vaikščioti.

Antrąkart patikrinta jo galvos stovis. Pranešta, kad jis pasveiks, nes galvos kaulas neįlaužtas.

RADO DAUG ŠAUTUVŲ IR REVOLVERIŲ

"New Era" namų, 604 Blue Island ave., vienam aukšte policija padarė kratą. Rasta 64 šautuvai ir revolveriai. Visų ginklų numeriai sunaikinti. Suinta 5 asmenys.

Policija speja, kad tai turėjo būt Chicagos smurtininkų arsenalas.

PRIEŠ BANKŲ SKOLI- NINKUS

Prisiekdinta nauja Cook'o apskrities "grand jury", kurios priešaky yra milijoninkas S. Peabody's. Ši "jury" ims nagan visus uždarytų bankų skolininkus.

BAIN'AS PAŠAUKTAS TEISMAN

Vakar teisman buvo pašauktas J. Bain'as, 12-os uždarytų bankų prezidentas. Teisėjas Feinberg'as klausinėjo jį. Sakė jis serga. Klausinėjimo išvados nežinomos.

ATEMĖ DAUG BRAN- GENYBIŲ

Vakar Chicagoj plėšikai pagrobė deimantų pardavėją J. C. Newton iš New Yorko. Atėmė apie 200,000 dolerių vertės brangenybių, jį paleido.

IŠTISA EILĖ STUDENTŲ NEGALI UNIVERSITETO LANKYTI

D-ras Bistras lankėsi pas min. pirmininką

Iš Lietuvos vėl gauta neramių, nemalonių žinių. Vakar gg. skaitytojai jau sužinojo, kad tautininkų vyriausybė ištrėmė vieneriems metams iš Kauno miesto du studentus ateitininkus. Tuo būdu jiems bus sutrukdytas mokslas universitete. Bet prieš vėją nepapūsi.

Dabar, štai, vėl gauta iš Lietuvos žinių apie tolimesnius tautininkų vyriausybės darbus.

Kriminalinė policija jau baigė kratą ryšyje su kratomis, darytomis "Ryto" redakcijoje ir pas eilę kunigų bei studentų ateitininkų. Ši kvota jau perduota teismo tardytojui.

Studentai ateitininkai P. Šilas, M. Pečiūnas ir J. Petruskaitė jau atsidūrė Kauno sunkiųjų darbų kalėjime.

Po šių liūdnu įvykių krikščionių demokratų partijos pirmininkas d-ras Bistras lankėsi pas ministrų pirmininką Tūbelį. D-ras Bistras kalbėjosi apie vienintelio katalikų dienraščio "Ryto" uždarymą ir studentų ateitininkų areštavimą.

MODERNIŠKA LIGONINE

Tauragės apskrities savivaldybė stato 60 ligonių modernišką ligoninę. Statybos darbai tikimasi užbaigti ligi kitų metų rugsėjo mėnesio.

TIESIA TELSIŲ-KRETIN- GOS GELEŽINKELIO LINIJĄ

Telsių — Kretingos geležinkelio linijos tiesimo darbai sparčiai eina. Dirba 700—800 darbininkų. Jau pastatyta visi mažesnieji tiltai. Dabar stato 100 metrų ilgumo tiltą per Salantą. Jau nutiesė liniją nuo Telsių iki naujos stoties — Kartėnos. Šita linija jau vaikščioja prekiniai traukiniai, gabendami statybos medžiagą. Manoma, kad linijos statybą baigs ateinančių metų rudenį. "M. L."

PARDAVĖ ŪKININKŲ S-GOS NAMUS

Žemės ūkio ministerija teismo keliu atgavo iš Ūkininkų sąjungos kai kurias anksčiau

duotas paskolas ir pašalpas, kurių suma pasiekė 500,000 litų. Ūkininkų sąjungai negalint jų sumokėti, pardavė iš varžytinių jos namus, esančius Kaune Gedimino Kęstučio gatvių kampe. Varžytinėse daugiausiai varžėsi "Maisto" direktorius ir tautininkų partijos centro valdybos narys Lapėnas, kuris buvo įvaręs iki 400,000 litų, bet jam neteko. Namą nupirko S. Abramovič už 401,000 litų. "M. L."

KAMPANIJA UŽ SKOLŲ MAZINIMĄ

PARYŽIUS, lapkr. 3. — Grįžęs iš Amerikos ministris pirmininkas Laval'is tuojau pradėjo kampaniją dėl karo skolų mažinimo. Jis tariasi su Vokietijos ambasadorium ir su kitų valstybių atstovais.

BAZARAS IR "BINGO"

WEST SIDE. — Šį vakarą Aušros Vartų parapijos salė bus bazaras ir "bingo" žaidimas. Prasidės 7:30 val. vakare.

Westsidečiai ir svečiai iš kitų kolonijų nuoširdžiai kviečiami atsilankyti. Rap.

KO REIKIA VENGTI

Neseniai susitiko du čekai-giškaiai ir kalbasi:

— Klausyk, Jonai, kodėl niekas nedraugauja su p. N. ir visį jo šalinasi?

— Argi tu dar nežinai? Jo visį vengia dėl to, kad jis "Draugo" neskaityto, dėl to yra menkai išsilavinęs ir su juo negalima pasikalbėti arba pasiginčyti svarbiais gyvenimo klausimais.

ORO STOVIS

CHICAGO IR APYLINKĖS. — Šiandie saulėta ir šalčiau.

PINIGŲ VERTĖ

Lietuvos 100 litų	\$10.00
Britanijos 1 sterl. sv.	3.73
Prancūzijos 100 fr.	3.93
Italijos 100 lyrų	5.18
Vokietijos 100 mrk.	23.80
Belgijos 100 belgų	14.00
Šveicarijos 100 fr.	19.58

"DRAUGAS"

Išsina kasdien, išskyrus sekmadienius

PRENUMERATOS KAINA: Metams — \$6.00, Pirmą Metų — \$3.50, Trima Mėnesiams — \$2.00, Vienam Mėnesiui — 75c. Europoje — Metams \$7.00, Pirmą Metų — \$4.00, Kopsija 45c.

Bendradarbiaus ir korespondentams raštų negauna, jei nepraboma tai vadaryti ir neprisiūnčiama tam tikslui pašto ženklų.

Redaktorius prima — nuo 11:00 iki 12:00 val. Skelbimų kainos prisiūnčiama pareikalavus.

Skelbimai sekančiais dienai priimami iki 5 val. po piet.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday

SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00, Six Months — \$3.50, Three Months — \$2.00, One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00, Six Months — \$4.00, Copy — 45c.

Advertising in "DRAUGAS" brings best results. Advertising rates on application.

"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Av., Chicago

DIENOS KLAUSIMAI

GERAS ŽENKLAS.

"Lietuvos Aidas", tautininkų vyriausybės ir jų partijos organas rašo apie triukšmingą Katalikų Veikimo Centro konferenciją, apie priekaištus valdybai, nepasitenkinimą katalikiška spauda. "L. A." paduodamas tas žinias, matyti, nori pašlepti katalikų veikimą. Mes gij džiaugiamės dėl tų "triukšmų". Pats oficiozas rašo, kad KVC. konferencijoje triukšmauta ir priekaištai daryta dėl centro valdybos per mažo veikimo. Taip pat nurodyta, kad K. V. C. vyriausioji valdyba ne pakankamai atlieka savo uždavinius. Kad ji neduodanti veikimo tono provincijai. Prof. Eretas pagyręs mestus priekaištus vyriausiajai K. V. C. valdybai ir dar pabrėžęs, kad K. V. C. konferencijos yra tik pralaimėjimo registracijos. Buvo daroma priekaištų ir tiems dvasininkams, kurie kokiū nors būdu palaiko tautininkus, kovojančius prieš katalikybę. Jie kažko prisibiją. Tokių esą ir K. V. C. viršūnėse. Dėl to jie turi atsistatydinti. Centro valdyba pasiaiškino, kad ji dirbusi, kiek galėjusi ir kiek Lietuvos dabartinio gyvenimo sąlygos leidusios.

K. V. C. skaitlingoj konferencijoj kilę nepasitenkinimo balsai dėl nepakankamo veikimo, mūsų manymu, yra geras ženklas. Jis aiškiai parodo, kad Lietuvos katalikų visuomenė yra pilna gražaus entuziazmo, kad ji nori veikti. Iš to taip pat aišku, kad katalikiškoji visuomenė reikalauja stipraus centro, geros, sumamos ir drąsios vadovybės. Ji reikalauja, kad ir spauda plačiau apimtų Lietuvos visuomeniškąjį veikimą, kad ji vadovautų.

Nors šiandien visokiam veikimui Lietuvoje sunku yra plėstis, tačiau tokiai pakel-

tai nuotaikai viešpataujant, tautininkų pastangos sukliudyti katalikiškąjį veikimą bus tuščios. Ko drąsiau ir smarkiau katalikai veiks, to daugiau naudos bus ir valstybei.

Reikia manyti, kad naujai sudarytoji K. V. C. vyriausioji valdyba atkreips savo dėmesį į visus konferencijos reikalavimus ir visą Lietuvos katalikų visuomenę sutelks į bendrą katalikišką ir kultūrišką darbą.

Tuo faktu, kad pati katalikiškoji visuomenė reikalauja darbo, reikia tik džiaugtis. Tai yra geras ženklas.

TAI TIK ŽAISLAS.

Šiais metais įėjo į madą visokie moratorium'ai. Prezidentas Hoover'is suteikė Europai moratorium'ą per vienus metus skolų nemokėti. Daug kas mano, kad tas moratorium'as turės būti pratęstas dar metams, o gal net ilgi tol, kol Amerika tų skolų turės visai išsižadėti.

Pastaruoju laiku Tautų Sąjungoje kilo sumanymas paskelbti ginklavimosi moratorium'ą. Tai reiškia, kad per metus taiko valstybės sustabdo ginklavimosi. 36 valstybės iš 64 prie Tautų Sąjungos sumanymo prisidėjo. Prisidėjo ir Jungtinės Valstybės.

Pats tos vienų metų "šventės" sumanymo nesitiki sulaukti daug ko gero iš savo sumanymo. Esą tai bus tik "gentlemen's agreements", kuris šiek tiek paveiks į žmonių psichologiją ir parodys, kad pasaulie tautos "rimtai" stovi už nusiginklavimą.

Žinoma, ir vienų metų ginklavimosi moratorium'o sumanymas yra neblogas dalykas. Jei nieko geresnio nesugalvojama. Tačiau jį reikia vadinti žaislu.

Pasaulis kitokių kelių turi eiti, jei išliko nori įsteigti nuolatinę žemėje taiką. Didžiosios valstybės būtinai turi atitaisyti tas skriaudas, kurias yra padariusios savo mažesniams ir silpnesniems seserims. Jos taip pat turi tinkamai atsiskaityti tarp savęs, išlyginti sienas, atsižadėti kerštavimų, neapykantos.

Bet tikriausias kelias į taiką yra — vesti visą žmoniją prie to, kad ji griežtai pildytų Dievo ir Bažnyčios įsakymus.

TAI BENT PATRIJOTAI

Prieš keletą metų Lietuvoje labai gražiai veikė ūkininkų sąjunga. Ji veikė plačiai ir daug gero kraštui padarė. Ji kėlė Lietuvos žemės ūkį, stiprino ekonomišką ūkininkų būtį.

Kadangi ši organizacija buvo katalikų suorganizuota ir jų vadovaujama, tautininkų vyriausybė pasiskubino ją likviduoti su dideliu visam kraštui skriauda. To vietoje tautininkai sustiprino socialistų kooperatyvus ir svetimšalius įmonininkus.

Šiomis dienomis Lietuvos spauda pas-

Teisų Skyrius

ŠI SKYRIU VEDA
ADVOKATAS JOHN B. BORDEN
Narys Chicago's Advokatų Sąjungos

KAS YRA NAMŲ GALVA — VYRAS AR MOTERIS?

— Aš tau parodysiu, kas yra ar boba, — kalbėjo piktuoju Simas Inkstaitis į savo ra šių namų šeimininkas, vyžmoną Kleopatrą.

— Tu man nieko panašaus neparodysi, — atkirto Inkstaitienė autoritetingu balsu. — Ir jei per daug kaip gaidys į akis šokinėsi, tai hematant šituo samčiu gužą į kaktą įdėsiu.

— Jei nori, kad kailį gerai išbalzamučiau, tai pamėgink, — atsėvė Inkstaitis.

Panašūs bėrniai Inkstaitių namuose buvo kasdieniniai per paskutinius kelerius metus. To visa priežastimi ekonomiško gyvenimo sąlygų paktėjimas.

Inkstaitčiai buvo susituokę prieš dvyliką metų ir augino vieną dukterį Aliciją. Jie gyvenimo nuomojamam puošniais baldais įrengtam šešių kambarių name. Nuomos mokėjo \$85.00 per mėnesį. Turėjo pijaną, radiją, automobilį ir visus moderniškus patogumus. Dukterį leido į konservatorių mokyti pijanų skambinti.

Pati Inkstaitienė buvo švari, apsuksi moteriškė, visada nadiškai puošėsi ir pati automobiliu važinėjo. Ji mėgdavo atriepti į save vyriškių akį ir tuo didžiūnadosi, sakydama, kad turi savyje ypatingą patraukiančią ypatybę. Žodžiu gyveno gana aristokratiškai.

Toks Inkstaitių gyvenimo būdas padarė nemažą nesutimūgis jai, geriau bristi giliau kimų ir kitose šeimose. Kitos moterys, imdamos Inkstaitie-

kelbė, kad kamne parduoti paskutinę ūkininkų sąjungos nuosavybę — namai, juos pardave žemės ūkio ministerija. Tautininkų žu las Lapėnas už namus buvo įsiūlęs 400,000 li-

tu, bet nupirko žydas už 401,000 litų. Vadinasi, tautininkų vyriausybė smaugia lietuvių ekonomišką organizaciją, o stiprina žydas. Tai bent patrijotai!

ne kaip pavyzdį, savo vyrams prikišdavo, sakydamos:

Ziūrėk, Inkstaitienė šilkais šlama, automobiliu važinėja, pramogų turi, o ką aš turiu? Kasdien dirbu, vergauju — valau, skalbiu, verdu, prie pečiaus smilksiu, nematau linksmos dienos. Kitos moterims mo ka gyventi, neriogso stuboje užsidarusios, o kai kurios net ir į Italiją nuvyksta.

Per visą savo santuokos gyvenimą Inkstaitis dirbo mašiniū ir iki paskutiniųjų metų, uždirbdavo po \$8.00 dienai. Pastaraisiais metais, sumažėjęs darbam, sumažėjo ir Inkstaitio ne tik darbo dienos savaitėje, bet ir pats atlyginimas. Tokiomis aplinkybėmis džiaugdavosi gavęs pusę savo senos savaitinės algos.

Inkstaitčiai, taip puošniai gyvendami, ne tik nieko sau nesutaupė ateičiai, netiki tiems blogiems metams, bet dar gerokai visur įsiskolino. Sa-

vo tokia nelemta padėtimi Inkstaitis gerokai susirūpino. Buvo ko ir rūpintis, nes skolininkai pradėjo jau į duris kaskenti. Priejo ožka prie vežimo, reikėjo išskoti išėjimo. Kad sumažintų išlaidas, Inkstaitis proponavo savo žmonai parduoti mašiną ir persikelti į mažesnę, pigesnę, keturių kambarių butą, bent kol laikai pagerės. Inkstaitienė buvo griežtai priešinga tokiam ekonom. planui. Nuomonė, tai būtų bausis sociališkas nusukimas. Ką draugai ir kaimynai pasakys, sužinoję apie tai. Ne, tai būtų per didelis smūgis jai, geriau bristi giliau į skolą, negu duoti progos kitiems pasityčioti. Bet nuo

patiepimo vistiek neišsisuko. Savo vyrui pasakė: — Iš tavo malonų milty blynų nebus. Nei automobilio neparoduosiu, nei į mažesnius kambarius neskraustysiu. Išstius metus Inkstaitis mė gino savo žmogų perkalbėti savo pusėn, bet veltui. Būtų buvę galima greičiau šelt geležį sulenksti, negu Inkstaitienės nusistatymą pakeisti. Toks Inkstaitio žmogus užsi spyrimas privėdė jį prie nekantrybės. Jis padavė jai ultimatumą, sakydamas, kad jei jo ji geruoju nesutiks, tai jis vistiek savotiškai sutvarkys. Ji atsakė, kad nesikraustys, nors ir tarp plikų sienų pasiliks.

Kaip Inkstaitis sakė, taip ir padarė. Automobilį pardavė, išsinuomavo mažesnius, pigesnius kambarius ir ten pervežė visus baldus nepaisydamas savo žmonos protestų ir grasinimų. Inkstaitienė buvo pašaukus net ir policiją, kad sulauktytų vežikus nuo kraustymo; bet toji, sužinojus iš vyro apie dalykų stovį, patarė jai kreiptis pas advokatą. Policijantal, neturėdami ką daugiau veikti, susėdė į mašiną ir sugrįžo į stotį pabaigti pertrauktą "sikstiką".

Inkstaitienė nėjo į naują vyro parinktą butą. Tą naktį su dukterim, kurią su savim pasiėmė, pernakvojo pas savo seserį, kuri, nors jos žygiams nelabai simpatizavo, bet kaip seserei, nenorėjo atsakyti nek-vynės. Kitą dieną ji susipirko sau naujus baldus, sumokėjusi šimtą dolerių rankpinigių, pasiskolintų iš savo sesers. Kelių dienų laikotarpy Inkstaitienės senasis butas buvo užpildytas naujais baldais rakandais ir papučalais.

Po kelių savaičių Inkstaitienė patraukė savo vyrą į teismą, įtardama jį, neva jis atleido ją ir dukterį, pasivadamąs su savim visus baldus ir palikdamas jas be cento ir

singiems įrodymams ir liudijimams. Jeigu atsirastų tikri ir verti pasvarstyti, Mes pirmi juos pripažinsime ir su jais skaitysimės. Bet kasgi gali, pavyzdžiui, kaltinti politika, ir tai Valstybei pavojinga politika, kai kurios nurodymus ir nusikundimus dėl piktų pasieligimų, įvykusių prieš paskutinius faktas, padarytų Katalikiškam Veikimui daug kartų ir daugebuvusi susidaręs kvaila padėtis, kada, "svetimos — Vatikano" valdžios nurodymais, susikūrė stipri organizacija, ko nė vieta šio pasaulio valdžia nebūtų leidusi.

Yra sekvestruoti visi visą Italijos Katalikiškojo Veikimo centrų dokumentai, ir toliau sulaukoma ir sekvestruojama (taip pat ir tai daroma) visokė susirašinėjimas, kuris tik galima įtarti turis bet kokių ryšių su vidrytomis, taip pat net ir su neuždarytomis, pav., oratorijose, Sąjungomis. Tad tepasako pagaliau Mums, visam Kraštui, pasauliui, kiek ir kokių politikes dokumentų surado, tos politikos, kurią sukėlė ir vedė Katalikiškasis Veikimas su lyje vietų? Arba kas gali remtis privers-tais ir jėga išreikalautais pranešimais, kas, kaip Mums yra žinoma, kai kuriose vietose įvyko?

(Bus daugiau)

pastogės. Ji reikalavo, kad jis sunokėtų už nupirktus baldus ir duotų jai su dukteriu atskirą išlaikymą.

Abi pusės pasigalando savo keršto dalgius ir stėjo kovou teismą. Teismo kamb. Inkstaitienė, praeidama pro savo skursonis, baltomis akimis bet, nuostabu, tas jo nė kiek neužrūstino. Priešingai, toks štrus, jausmo, šaltas, jos žvilgsnis išviliojo iš jo veido tik švelnią šypseną. Jis galvo-

jo sau: — Gal dar, misioji mano bitelę, sugrįši į mano avilį nešti šeimyninio ramumo melaus. Įgėlei, tai įgėlei, tiek jo. Skaudus įgėlimas, bet dar skaudesnės yra suardyto gyvenimo pasekmės. Ne aš pirmutinis išgeriu santuokos gyvenimo tulžies taure, bet saldus, sutiriamas ateities gyvenimas gal panaikins tą kar-

tybę. Prasidėjo byla ir liudytojų tardymas. Teisėjas, išklauses abiejų šalių parodymus ir ilgus, karštus, insinucijų pilnus pas advokatą. Policijantal, pasakė štai ką: — Abiejų kaip vyro taip ir moteris, pareiga yra, gyventi šeimos santaikoje, vienas kitą tam pataikauti, vienas kitą gerbti ir abiem sutariamai šeiminiškai ir dorai ir pavizingai auklėti savo vaikus. Žinoma, kartais susidaro nepakenčiamos aplinkybės, kurios padaro sutariamą gyvenimą negalimu. Bet šiame atsitikime nėra pagrindo, ant kurios būtų galima remti atskiro išlaikymo skundas.

"Viena iš svarbiausių vyro pareigų yra parūpinti savo šeimai tinkamą butą, kurį, maistą, drabužius ir apginti jos narius nuo sužalojimo ir įžeidimo. Ryšyje su minėtomis pareigomis, vyras turi tam tikras teises, reikalingas toms visoms pareigoms atlikti. Vyras turi tokią pat tiesę apginti savo žmoną arba savo vaiką ir apginti jos arba jo teises kaip ir pats save, o esant būtinam reikalui, net ir

Teisins 3 pusl.)

Teisins 3 pusl.)

Teisins 3 pusl.)

Teisins 3 pusl.)

Teisins 3 pusl.)

Teisins 3 pusl.)

Teisins 3 pusl.)

Teisins 3 pusl.)

Teisins 3 pusl.)

Teisins 3 pusl.)

Teisins 3 pusl.)

POPIEŽIAUS PIJAUS XI, ENCIKLIKA

("Non abbiamo bisogno")

DĖL KATALIKIŠKOJO VEIKIMO

(Teisins)

Kuria tad teise ir meile visi tie turėjo būti išmesti ar nepriimti, kada, turėdami reikalaujamas ypatybes, pasiduodavo tam įstatymui? Režimas ir partija, kuri priklausančioms prie Liaudies Partijos atrodė pridodanti tiek didelės jėgos politinėje srityje, turėjo būti Katalikiškam Veikimui dėkinga, kad tie žmonės buvo išimti iš politinės aplinkumos ir tiesioginiu būdu įpareigoti išvystyti tik religinį, bet ne politinį, veikimą.

Priešingai, Mes, Bažnyčia, Religija, ištikimų katalikai (ir ne tik Mes) negalime būti dėkingi tiems, kurie, išstūmę socializmą ir masoneriją, aiškiai Mūsų (ir ne tik Mūsų) priešus, juos vėl taip plačiai įsileido, ką visi mato ir apgailestauja; ir šie tapo tiek stiprūs, pavojingi ir kenksmingi, kiek yra slapti ir drauge naujų apstovų palaikomi.

Mums daug kartų kalbėjo apie sulau-

žytus padarytus pasižadėjimus; visuomet prašėme nurodyti vardus ir duoti aiškių faktų, norėdami tuojau įsikšti ir tinkamai sutvarkyti, bet į Mūsų prašymą niekuomet nebuvo atsakyta.

Pranešimas skelbia, kad svarbi dalis organizacinio pobūdžio veiksmų buvo kaip tik politinės prigimties ir kad nieko bendro neturėjo su "religiniu auklėjimu ir tikėjimo platinimu." Dėl tokio nekompetentiškumo ir tokio supainioto budo, kurio Katalikiškam Veikimui primeta tokius uždavinius, visi tie, kurie pažįsta šių dienų gyvenimą ir juo gyvena, žino, kad nėra iniciatyvos ir veikimo, pradedant dvasiniu ir moksliniu, baigiant materialiniu ir mechaniniu, kurie nereikalauja organizacijos ir organizacinių veiksmų, ir kad ir vieni, ir kiti nesutampa vieni su kitais dėl įvairių iniciatyvų ir veikimo tikslų, bet kad tie organizaciniai ženklai yra vien priemonė gertai pasiekti tų uždavinių, kurios kiekvienas sau pasistato.

Taigi (tesia pranešimas) stipriausias argumentas, kuriuo galima pateisinti Katalikiško jaunimo skyrių uždarymą, yra Valstybės apsauga, ir ši yra paprasčiausia kiekvienos valdžios pareiga. Nėra jokios abejonės apie tokios teisės ir tokios pa-

reigos kilnumą ir gyvą svarbą, tai mes pabrėžiame, nes manome ir norime, kaip ir visai garbingi ir protingi, būtinai to laikytis, kad pirmutinė teisė yra atlikti savo pareigą. Bet visi tie, kurie gavo ir skaitė pranešimą, būtų su nepasitikėjimu nusisypsoję ir labai nustebę, jei pranešimas būtų pridėjęs, kad iš uždarytų katalikiškojo jaunimo skyrių buvo, ir yra, 10,000 mergaičių skyrių, kurie skaitė beveik 500,000 narių — jaunų moterų ir mergaičių, iš kurių pusės kasgi gali matyti rimtą pavojų ir tikrą grasinimą valstybės saugumui? Reikia žinoti ir tai, kad tik 220,000 buvo aktyvių narių; daugiau kaip 100,000 mažų bandinių ir apie 150,000 dar visai nežinčių.

Lieka dar katalikų vyrų jaunimo skyriai, tas pats katalikų jaunimas, kuris partijos jaunimo laikraščiuose, kalbose ir vadinamuose vyresnybės cirkuliaruose buvo vaizduojamas ir nurodomas vien pamiškai ir pajukiai (su kokiū pedagoginės atsakomybės jausmu, paminėjus vien tik šitą dalyką, kiekvienas mato), kaip balių minia, tinkanti vien nešti žvakes ir kalbėti šventose procesijose ražančių, ir kuris, gal būt, dėl šito, šiais paskutiniais laikais kiek kartų ir su labai nekilia draša buvo užpultas ir blogai su juo pa-

sielgta net iki kraujo, neapgintas tų, kurie galėjo ir turėjo jį apsaugoti, jei ne dėl ko kito, tai vien dėl to, kad ramūs ir beginkliai buvo žiauriai ir dažnai ginkluotų užpulti.

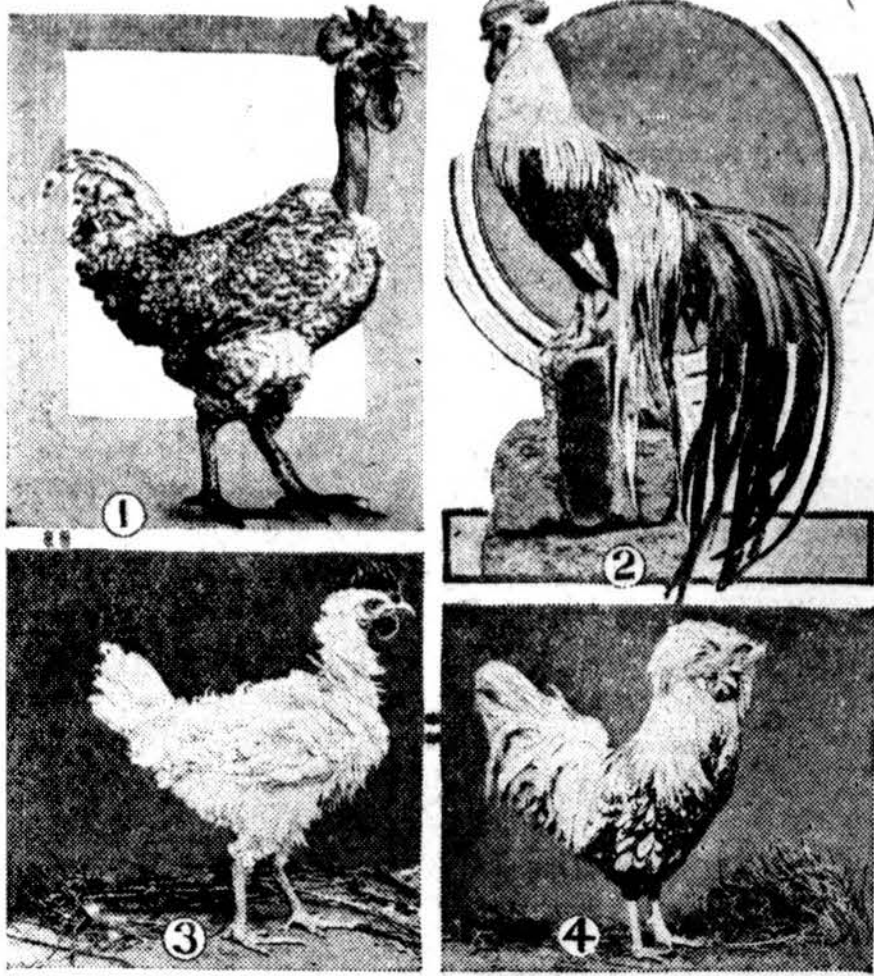
Šia kova nėra politinė, bet moralinė ir religinė.

Jei šis yra tvirčiausias argumentas norėto Mūsų brangių ir karzygiškų Katalik. Veikimo jaunimo sąjungų "sunaikinimo" (pats žodis neleidžia abejoti apie intenciją), Jūs, Garbingieji Broliai, matote, kad Mes turime ir galime džiaugtis, nes taip aiškiai aiškėn išsina argumentas, kuris pats savyje būtų neįtikėtinas ir nepamatotas. Bet kaip tik turime pakartoti, kad "mentita est iniquitas sibi" (Ps. 26, 12), ir kad "tvirčiausias argumentas" norėto "sunaikinimo" yra iekotinus kitose srityje: dabar kovojama kova nėra politinė, bet moralinė ir religinė: aiškiausiai moralinė ir religinė.

Reikia užmerkti prieš tą tiesę akis ir matyti, net atrastų politiką ten, kur yra tik Religija ir Dorovė, kad padarytum išvadą, kaip pranešimas padarė, kad, girdi, pavojumi Valstybei. Drįstame sakyti, kad jų nėra, nebent skaitytų ir aiškintų pagal neteisingas ir iš anksto turimas sąvokas, visiškai priešingai faktams ir gau-

GRAŽŪS RETOS VEISLĖS GAIDUKAI.

Ateinanti mėnesį Chicago's Colliseum'e įvyks paukščių paroda (exposition), kurioje bus išstatyta ir šie retos veislės gaidukai (ar vištelės). 1 — pačina iš Austrijos, 2 — iš Japonijos, 3 — iš Java salos, 4 — iš Prancūzijos ir Olandijos.

TEISIŲ SKYRIUS

(Tąsa iš 2 pusl.)

užmušti kitą, ją arba jį beginant.

„Kadangi vyro pareiga yra parūpinti savo šeimai tinkamą butą ir išlaikymą, tai jis turi teisę parinkti ir nustatyti gyvenimo vietą. Šiuo atžvilgiu vyro autoritetas yra neginčijamas. Jis yra namų galva. Žmona turi gyventi pas savo vyrą, o ne vyras pas savo žmoną. Jei žmona atsisako gyventi vyro parinktoje vietoje vien dėl minėtų skirtumų arba kokio nors keisto nepagrįsto savotiško nusistatymo, tai ji tuo būdu vengia savo santuokos pareigų, ir ji laikoma pabėgėle.“

„Bet, antra vertus, vyro parinkta vieta turi būti gyvenimui tinkama ir sulig jo išgalės. Jei vyras tyčia parinktu tokią vietą, kuri darytų žmogui nesmagumo, kenktų jos sveikatai ir tas verstų ją atsisakyti eiti į tokią vietą gyventi, tai jos atsisakymas, tokiomis sąlygomis, būtų pateisinamas.“

„Šiame atsitikime Inkstaitis dėl nedarbo ir uždario sumažėjimo išnuomojo mažesniu kambarius, kad sumažintų išlaidas. Automobilį pardavė dėl tos pačios priežasties. Tai buvo ne tik protingas, bet ir reikalingas žygis. Iš Inkstaitienės pusės nebuvo jokių įrodymų, kad vyro nusamdinti kambariai nebuvo gyvenimui tinkami, bet, priešingai, buvo įtikinančių parodymų iš vyro pusės, kad jie buvo švarūs, šviesūs, gražioje apylinkėje, bet tikrai mažesni. Inkstaitienė užsispyrė į tuos kambarius neiti vien dėl savo tuščio išdidumo ir parodymo šeimyninio autoriteto, kurio, pagal teises visai neturėjo. Jos pareiga buvo eiti su savo vyrą į naująją vietą. Ne kiekviena diena yra saulėta; kiekvieno žmogaus gyvenime atsiranda ūkanotų, debesuotų ir lytingų dienų, kurios reikia pergyventi. Kadangi Inkstaitienė pasielgė visai neteisėtai, tai

jos iškelta byla atmetama. Tegu eina gyventi pas savo vyrą, o pirktus baldus, tegu gražina ten, iš kur juos gavo. Vyras neturi už juos mokėti, nes jie nebuvo nei jam nei jam reikalingi.“

Taigi, matote, kaip byla pasibaigė. Šį kartą vyras laimėjo. Ar toji bitelė grįš į Simo avilį šeimyninio medaus nešti, nežinia, bet būtų pagirtina moteriškė, jei taip pasielgtų.

KAME MERGELĖS GELTONPLAUKĖS.

Kame mergelės geltonplaukės.

Linksmutė, gražią dainą traukia,
Gėlių darželį laisto, puošia,
Išaugę rūtos supas, ošia.
Mes grįšim ten!

Galingai šimto narių L. V. „Dainos“ choras dainuoja baigdamas operetę „I tėvyne“, kuri bus statoma scenoje lapkr. 8 d., Gimimo P. Š. parapijos salėje.

Choras, solistai, solistės, orkestra kasdien daro praktikas, kad operetė kogažniausiai išeitų, kad publikai padarytų didelio įspūdžio.

Operetę režisuoja patys autorius Šilelis — p. Šimutis.

Vaidinimas prasidės 7:30 val. vak. Po lošimo bus šokiai. Pupa.

REMKITE VISUS BIZNIERIUS KURIE SKELBIASI „DRAUGĖ“

KAIP VEIKĖ ŠNIPAI D. KARO METU.

A. Gr.

Didysis karas paliko tokių pėdsakų, kaip nė vienas kitas. Maža, kad didžiojo karo metu buvo išrasta ir paleista darban įvairiausių žudomų ir griaunamų pabūklų. Jis pagimdė ir išstobulino negirdėto iki tol atkaklumo ir sumanymo slaptąją tarnybą — šnipinėjimą.

Po didžiojo karo praėjo keliolika metų. Bet d. karo atsiminimai vis dar tebeieškia daug naujų ir naujų duomenų, kuriais negali nesusedimėti ir šalto kraujo žmogus.

Didžiojo karo atsiminimai yra labai skaitomi ne tik dėl jų įdomumo, bet ir kaip pamokomi faktai. Patyrimai iš d. karo gali mums būti labai naudingi. Juos reikia žinoti kiekvienam šauliui, kiekvienam piliečiui. Čia paduodamos ištraukos iš vieno žymaus prancūzų žvalgybos agento Charles Lucieto atsiminimų apie šnipų veikimą. Atsiminimai puikiai vaizduoja šnipų darbą, tų žinių priešų krašte rinkimo ir savo štabams persiuntimo priemones. Jie parodo, kad kiekvienas krašto pilietis turi būti budrus, jei

nenori pats pražūti ir savuosius pražudyti.

Garsioji Mata Hari.

Šnipas N. 21 pridarė Prancūzijai ir sąjungininkams begales blygybių. Ant sąžinės to baisaus vokiečių agento guli mažiausiai divizija užmuštų kareivių ir 17 transportų, kuriuos paskandino vokiečių nardomieji laivai.

Šnipui N. 21 taip sekėsi todėl, kad jis buvo moteris, pagarsėjusi šokikė, suviliotoja Mata Hari. Dar ir dabar apie ją eina daugybė viena kitai priešingų legendų. Dauguma apsiptoję įrodinėjo, kad ji sušaudyta nekaltai, daugelis žymių taisy laikais žmonių dėjo visas pastangas, norėdami išgelbėti šnipę nuo mirties.

Bet legendos lieka legendomis, o štai ką kūrė 1917 metų liepos mėnesio dienomis pasakė karo teismui faktai.

Mata Hari vardas į Vokiečių vyriausiojo štabo sąrašus įrašytas dar gerokai prieš karą, kai ji, baigusi šnipų mokyklą Tirtgartene, 1914 metais stojo tarnauti vokiečių žvalgybon. Dar prieš karą ji papildė akyliai sekti, net ir ta-

da, kai su ja buvo užmezgęs meiliškus santykius — vienas Prancūzų karo ministeris ir vienas labai aukštas asmuo iš Prancūzų užsienių reikalų ministerijos. Bet sekti šnipą dar nereiškia pagauti jį su nusikaltimo žymėmis. Mata Hari buvo labai protinga, sukta ir gudri ir daug kartų išvengė pastatytų jai kilpų. Jos atsargumas buvo tokio laipsnio, kad ligi 1916 metų geriausi mūsų sekiai negalėjo susėkti, kaip ji siunčia ir gauna savo korespondenciją. Pagaliau, tik 1916 metais jų darbas susilaukė vaisių. Paaiškėjo, kad susirašinėja su vokiečiais per vieną neutralios valstybės atstovą.

Bet atsirado vėl kliūtis: Mata Hari susirašinėjimas buvo sifruotas.

Dar neatėjo laikas paskelbti daug įdomių tos bylos smulkmenų, bet skaitytojai tepatiki, kad prancūzų kontržvalgy-

ba nieku būdu negalėjo gauti neginčijamų Mata Hari kaltumo įrodymų. Įtarimų buvo pakankamai, bet jų suėmus pasiremiant ginčytiniais duomenimis galėjo sukelti daugelį aukštų ir įtakingų asmenų. Juk Mata Hari turėjo meiliškus santykius ne tik su Vokiečių kronprinciu ir Olandų ministru pirmininku Vander Lindenu, bet ir su visa eile kitų žymių Europos politinių veikėjų.

Prancūzų kontržvalgyba turėjo pateikti karo teismui ir respublikos prezidentui tokius neabejotinus ir neginčijamus Mata Hari kaltumo įrodymus, kurie nutildytų įsikišimus net galingiausių jos gynėjų ir globėjų.

Tokių įrodymų atsirado.

Kartą ji paprašė leidimo nuvykti į pafrontę, į Vitelį, esą slaugyti sužeisto rusų karininko, kuriam ji rodė savo ypatingą palankumą.

Ši Mata Hari kelionė įtariamai supuolė su didelio aerodromo tame rajone statyba. Buvo žinių, kad Vokiečių vyriausiasis štabas nepaprastai domėjosi ta sąjungininkų aviacijos baze. Tad buvo visi duomenys, kad šnipė gavo specialų uždavinį iš vokiečių štabo. Jai maloniai išdavė leidimą ir pavedė ją geriems sekliams. Bet, nelaimė, dėl vieno seklio neakylumo, ji pastebėjo, kad ją seka. Paviešėjusi kelias savaites Vitely ir nesuskompromitavusi, Mata Hari grįžo į Paryžių.

Bylai nesimatė galo, nors Prancūzų žvalgyba neabejojo Matos Hari kaltumu. Tada vyriausybės įstaigos nutarė išvartyti šnipę iš Prancūzijos.

Kontržvalgybos viršininkas kap. Ladu tą sprendimą įvykdyti pasiėmė patę.

Kartą jis nuėjo pas šnipę ir be ilgų kalbų pareiškė:

(Bus daugiau)

LIETUVIAI GARSINKITE "DRAUGĄ"

Kasdien, skaitydami mūsų dienraštį "Draugą," kartu patėmijate mūsų Lietuvių ir kitataučių biznierių pagarsinimus. Reikalui esant jūs tuos biznierių, kurie mūsų dienraštį garsina atlinkote.

Būnant Jų ofisuose ar krautuvėse neužmirškite pakartoti, kad skaitėte jo biznio pagarsinimą "Draugė". Jam bus begalo įdomu tai žinoti, ir Jis tokių žinučių pageidauja. Tuom kartu Jūs ir aktualiai paremsite savo dienraštį "Draugą".

Remkime ir Plätinkime Savo Dienraštį "Draugą"!

Tariame mes Jums iš anksto ačiū.

"DRAUGAS"
2334 SO. OAKLEY AVE.
Tel. Roosevelt 7791 Chicago, Ill.

Stai Yra Jūsų Darbas, Moterys!

Tvirtai vyrai labai nemylį prisipažinti, kad jiems reikalinga bent kokia pagalba nesveikume. Todėl priguli nuo jų, MOTERYS, prižiūrėjimo, kad jūsų vyrai pasilaikytų sveikais.

Visuomet turėkite po ranka bonk'ito garsaus linimento

Trade **PAIN-EXPELLER** Mark

Reg. J. V. Pat. Bure.

Paisę muskulai, ankstyvi peršalimai, visokių rušių gėlimai ir skaudėjimai greitai pasiduoda šiam linimentui. PAIN-EXPELLERIS yra pigiausia "darbo apsaugos" forma.

Kaina 35c. ir 70c. Parsiduoda Visur

* Tikrasia turi INKARO vaizdelį.

LACHAWICZ IR SŪNUS
PAGRABŲ VEDEJAI

Visą pagrabo patarnavimą galime atlikti UŽ \$100.00
Dvi Kopylčios Dykai Del Šermenų

Padarome affidavitus reikale Insurance ir visus Notary Public reikalus.

Chicago, Ill. Cicero, Ill.
2314 W. 23rd Place 1439 So. 49 Court
Telef. Roosevelt 2515 Telef. Cicero 5927

MURINE
FOR YOUR EYES

Tyros, Ašklis, Sveikos GRAŽIOS AKYS
Yra didelis turas

Murine valo, sveicina galvina be pavojaus. Jus ją pamogsite knyga "Eye Care" arba "Eye Beauty" ant pareikalavimo.

Murine Co., Dep. H. S., 9 E. Ohio St., Chicago

BILLY'S UNCLE

Ivairūs Straipsniai.

NUOSAVYBĖ VEDA PRIE PAVYZDINGOS PILIETYBĖS

Ar namų nuosavybė yra esminis dėsnių pavyzdingas veikti pilietiškei?

Atsakant reikia pasakyti, kad tikrai taip yra.

Senovės žmonių gyvenimo istorijoje skaitome, kad senovės žmonės visada troško turėti kokią nors gyvenamąją vietą, pastogę. Tą gyvenimo vietą, arba nuosavybę, jie įsigydavo iš kitų narsiai puldami juos, arba sunkiai dirbdami, kitu būdu įsistegdavo patalose. Ir jau įsigiję nuosavybę, jie nuolat budėdavo, pasiryžę apginti ją nuo užpuolikų, ir sergėti, kad jų teisės nebūtų panaikintos.

Vėlesniuose amžiuose matome, kaip žmonija augo ir dauginosi ir gimines, tautas ir tautas. Kurioje tautoje bei tautose būdavo daugiau tokių, kuriems rūpėjo įsikurti pastovius būstus, toji tauta bei tautelė greičiau kilo, darė pažangą ir paskui likdavo galingesne ir pažangesne už kitas. Iš tokių sėslių (vienoj vietoj ilgiau gyvenusių) ir galingų

tautelių vėliau susidarė galingos tautos.

Tos tautos, kurių piliečiai labiau vertino namų židinį ir buvo labiau prisirišę prie jų, buvo pažangesnės ir civilizacijos. Tokios tautos yra galingiausios mūsų gadynėje.

Kai kurie gali nesutikti su manim, tačiau aš tikiu, kad nuosavybės įsigijimas yra girtinas ženklas save pagerbti. Antra vertus, jauties apsaugotas, nes pats savo darbo praktiku parūpinai gražius namus tiems, su kuriais gyvenir kuriuos myli.

Tokia namų įsigijimo reikala eiga veda žmogų prie savigarbos, kuri iškelia jį toje apylinkėje, kurioje gyvena. Kiti pagerbia jį, ir jo kreditorai yra geras, nes visi tokiu pasitiki.

Tik pažvelkime į indėnų gyvenimą Amerikoje. Jie beveik nyksta. Tai daugiausia dėl to, kad jie nemokėjo ar nenorėjo įsigyti ir laikyti namų. O būtu galėję įsigyventi ir išlikti galinga didele tauta. Juos užkariavo ir nugalėjo tie, kuri troško šiam krašte turėti namų židinį, už kurį buvo pasiryžę atiduoti net savo gyvybę.

Jei turi žemės sklypą ir namų židinį, kartu tampa geresniu piliečiu, nes tada būni pačios valstybės dalelės savininku, kurs laiko tą valstybę, ją augina, gina ir tvirtina. Be namų židinio kažin, ar žmogus sutiktų su noru eiti į karyją, ginti Tėvynę nuo užpuolikų.

Kad tą namų židinį užtikrintų ir apsaugotų mylimuosius, savininkas ir geras pilietis už tai visa guldo savo galvą.

Taigi, nuosavybė ir namų židinis yra pagrindinis dėsnių, kurio laikydamasis pavyzdingas pilietis uoliai prisideda prie krašto gerovės kelimo.

Ta taupomųjų spulkių tikslas garbingas! Spulkininkai tuo didžiuojasi. Jei pats priklausi prie spulkos, taip pat gali pasididžiuoti.

Ką Coolidge sako? "Per daugelį metų aš pažinojau sta-

tybos ir skolinamąsias spulkas. Neabejojama, kad tos spulkos padarė daug gera piliečiams šiame krašte ir įkvėpė gražų pasiryžimą įsigyti nuosavybę ir turėti savo gyvenamuosius namus. Spulkių planas paperka, tave ir ragina būti taupiam. Aš reikiu geriausius savo linkėjimus, kad spulkių visos gražaus darbo pasatngos būtų sėkmingos."

Calvin Coolidge.

Pranešama, kad Voldemaro bylą dėl pasisavinimo kronų bus sprendžiama sausio mėn. "M. L."

HOOVER'IO PASITARIMAI SU LAVAL'U

Pasibaigus prezidento Hoover'io pasitarimams su Prancūzijos ministru pirmininku Laval'iu, paskelbtas bendras pareiškimas. Pareiškimo mintys nevienodos. Vienos aiškios, kitos miglotos ir dar kitose tūno kažkokios paslaptys. Šias, pastarąsias, galėtų išaiškinti tik patys pareiškimo autoriai, jeigu jų buvo keli.

Visgi paaikšėjo, kad Laval'io misija yra apvainikuota laimėjimais. Jis nelaimėjo tik vieno dalyko. Prezidentas Hoover'is nesutiko garantuoti Prancūzijai apsaugą, jeigu ji turėtų nusiginkluoti. Kitose reikalauose prezidentas daugiau nusileido, negu buvo numatyta.

Pirmausia, jis apleido šios valstybės ilgų metų laikomą poziciją, kad karo skolos neturi būti jungiamos su reparacijomis. Matyt, Laval'is sugebėjo jį įtikinti, kad karo skolos turi būti glaudžiai susijusios su reparacijomis, kurias Vokietija moka santarvei ir kurių daugumą tenka Prancūzijai.

Ministeris pirmininkas Laval'is išsivežė iš Amerikos užtikrinimą, kad jei bus norima mažinti reparacijas, tai tuo pačiu laiku turės būti mažinama Amerikai priklausančios karo skolos.

Toliau, prezidentas Laval'ius nusileido nusiginklavimo klausimu. Žinome, kad tarp-tautinė nusiginklavimo kon-

ferencija kuris įvykti ateinančių metų pradžioje. Mūsų krašto vyriausybė visą laiką dirbo tos konferencijos sekmingumui. Buvo nusistatę, kad pasaulio valstybės iš tikrųjų nusiginkluotų. Po įvykių pasitarimų paaikšėjo, kad šis nusistatymas pakeistas. Konferencija turi įvykti ateinančiais metais, bet nereikia laukti, kad tas bet koku būdu paveiktų Prancūziją, kad ji sutiktų nusiginkluoti. Ji sakys, kad nusiginklavimas negalimas, nes galinga Amerika neuztikrina jai reikalingos apsaugos nuo priešų puolimo. Reikalų žinovai spėja, kad nusiginklavimo konferencija gal bus atidėta.

Karo skolų ir reparacijų moratoriumo klausimu sutarta moratoriumą pratęsti, jei to reikalauja Europos valstybės, ypač gi Vokietija. Nei Amerika, nei Prancūzija to klausimo neiškels.

Pagaliau, sutarta bendromis pastangomis palaikyti aukso standartą abiejų kraštų valiutoms ir, prireikus, kitoms

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKŠNIO GALINGA MOSTIS

Gydo, Ruoštinimas, Rankos, Kojos, Nugaros skaudėjimas, Šaltis, Rankos, Kojos, Tūpimas, Dusulį, Galvos skaudėjimas, ir taip visokių skaudėjimų (tik ne rones).

Tūkstančiai žmonių yra išgydę o milijonai dar nežino apie tai.

Dekšnio Galinga Mostis yra tiek verta, kiek ir pati sveikata, o ligos nepadeda.

Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centų extra už paštą.

Klauskite pas optikos tokių DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.

DEKEN'S OINTMENT CO. P. O. Box 352 Hartford, Conn.

PROBAK

ABIEM PUSEM ASTRUS

Geriausias skutuvams arba gražinamą pinigus

Jei ant vietos negauni kreipkis į mus 50c. už 5 — \$1 už 10 Sempelis — 10c.

PROBAK CORPORATION

636 FIRST AVENUE NEW YORK

10 PIECE COSMETIC SET \$1.97

This is a Famous Vivani Set and includes Face powder, \$1.00; Rouge, 75c; Tissue Cream, \$1.00; Depilatory \$1.00; Facial Astringent \$1.75; Bath Salt 1.00; Toilet Water \$2.25; Perfume \$2.75; Brilliantine 75c; Skin Whitener 75c. Total Value \$12.00. Special price, \$1.97 for all ten pieces to introduce this line.

Vardas .....

Adresas .....

Siunčiame per pašta COD Pinigai gražinami, jei nepatenkintas.

Bea Van 580-5th Avenue, New York

Maionumas Pypkoriams r cigarety rukoity-jams

15

This new cheese treat

Velveeta

Digestible as milk itself!

Now—Kraft-Phenix' new achievement! Rich mellow cheese flavor plus added health qualities in wholesome, digestible form. Velveeta retains all the valuable elements of rich milk. Milk sugar, calcium and minerals. Every one can eat it freely! Velveeta spreads, slices, melts and toasts beautifully. Try a half pound package today.

KRAFT

Velveeta

The Delicious New Cheese-Food

Stop Itching Skin

Nesirupink niežėjimu, pieiskanomis, išbūriniais, spuogais ir kitais odos negerumais. Tik gauk gydantį antiseptiką Zemo-saugus. Aptiekose. 35c., 60c., \$1.00.

zemo

NUODAI

Jūsų viduriuose!

Nuodai įsigėrę į sistemą iš rugstančių atmatų, viduriuose sukelia atbukimą, galvos skaudėjimą, atirumą; apvelka liežuvį; baurina kvapą; išsemia energiją, spēkas ir pervų stiprumą. Truputis Dr. Caldwell's Syrup Pepsin švelniai, nenkenksmingai ir greitai pašalina tokį negerumą, Skirtumas, kurį pajusi per naktį, įrodys jo vertę.

Dr. Caldwell studijavo suklečėjimą per virš 47 metus. Tas ilgas patyrimas suteikė jam galios rašyti receptus vyrams, moterims, vaikams ir seniems jų vidurių pataisymui. Jo naturalis, švelnus, pilnas veikimas ir jo gardus skonis patinka kiekvienam. Štai dėl ko Dr. Caldwell's Syrup Pepsin, kaip jis vadinamas yra populiariausias laktatyvas, ką gali gauti aptiekose.

"Pasakok!"

Sako Raporteris....

Po to seka greitas pasaukimas, kuri žmogus prie kito galo pilsni išdėti. Telefonas turi greitas ir aiškus, kad laikraštis juo galėtų naudotis. Ir jis toks yra! Paklausk bet kokio laikraštinko, ką jis darytu be jo. Ką telefonas daro laikraštinkui jis gali atlikti jusi bliuol. Pasiek telefonu savo tolimuosius kostumerius. Telefonu atliksi reikalus ir gausi gerus rezultatus! O tas nebrangiai ateina!

Taupykit Gesą!

TOBULA LIEPSNA

Jei jūsų gesinio pečiaus liepsna greitai verda, nesuodina puodo ir neatšildo.

NETIKUSI LIEPSNA

Jei liepsna išrodo štaip, tai ji eikvoja gesą ir gali apsuo-dinti puodą.

Kaip pataisyti netikusią liepsną:

Pasuk rankeną, kad liepsna išrodytu kaip viršutiniame paveiksle. Jei to negali padaryti ant savo pečiaus, tai pasauk mūsų inspektorius.

Kad turėti geriausius rezultatus iš savo gesinio pečiaus, tai žiūrėk, kad liepsna būtų tinkama. Liepsna privalo tik liesti puodo dugną. Nebandyk pagreitinti virimo, palicdamas gesą ir padidindamas liepsną — liepsna nekaitina, ir nei kiek nepagreitina virimo. Jei geso liepsnos apšaučia jūsų puodą, tai jus sudeginote geso daugiau, negu reikia. Norėdamas geriausių rezultatų ir taupumo, tai prisistūrėk į aukščiausiu paduotus paveikslius ir sek čia duodamus patarimus.

VANDENS ŠILDYTUVAI

Sekcijos 1903 ir 1904 Chicago Municipal Kodo draudžia naudoti gesą šildytuvams maudynose. Nurodoma, kad įtaisant gesinį šildytuvą, reikia sujungti su kaminiu, kad dumal išėtu lauk.

Jei jūsų šildytuvai nėra sujungtas su kaminiu, tai reiki kla tuoj padaryti arba telefonuoti geso kompanijai.

Sveikatos komisijonierius Herman N. Bundesone įsakymu geso kompanija yra vardinama uždaryti gesą ten, kur šildytuvai nelegaliai įtaisyti.

The Peoples Gas Light & Coke Company

BULL RUN — The Brew Wasn't Only Good...It Was Out of Sight! (That is, After Mrs. Runn Saw It)

BY CARL ED

WHAT YOU GOT THERE, BULL?

JUST A BUCKET OF SUDS FOR SUPPER, GUS!

WONDER YOU SAW IF WE DROVE IT OUT HERE, BUNNIE SUGARS?

I DUNNO GUS, IF THE WIFE GOT WISE.

HE'D GET WISE, HAH!

YOUR RUNN MAY BE ALL RIGHT, BUT...

LIETUVIAI AMERIKOJE

WEST PULLMAN, ILL.

Iš mūsų padangės.

Malonu yra pranešti "Dr. augo" skaitytojams, kad mūsų kolonijoje viskas veikiama gražiausioje vienybėje ir daug jau gera padaryta. Parapijoje veiktas atgijo, bažnyčioje naujų dalykų įrengta ir daug kas pagražinta. Žmonės remia kiekvieną gerb. kleboną kun. A. Linkaus sumanymą, dėdami dideles aukas.

Nors bedarbės laikai, vienok mūsų parapijoje nieko netrūksta.

Draugijose ir-gi prasidėjo naujas veikimas. Rengiami vakarai, daroma susirinkimai, klebonas remia dr. jas, atsilanko į jų susirinkimus ir duoda patarimų. Geriau nē nebereikia.

Aėiu Dievui, kad gavome vadg, kuris moka su žmonėmis dirbti ir vienybē palaikyti. O kur vienybē, ten ir galybē.

Sekmadienyje, lapkričio 8 d., mūsų bažnyčioje prasidēs 40 val. atilaidai. Bus daug svečių kunigų, kurie padēs klebonui dvasiškuose reikaluose. Kviečiami lietuviai iš apylinkių skaitlingai lankyti bažnyčią.

Zvalgas.

STEIGS PIENO MILTELIŲ FABRIKĄ

Už saldiniams pieno miltelius Lietuva kasmet sumokēdavo užsieniui apie 230,000 litų. Tokių saldiniams pieno miltelių gamyba nėra labai paininga, tai tokį fabriką greitai lauku mano įsteigti ir Lietuvoje.

"M. L."

CHICAGOJE

IŠ SV. RAZANČIAUS DR. JOS SUS-MO.

North Side. — Šv. Ražančiaus dr-jos sus-mas įvyko 25 d. spalio.

Svarstant bėgamuosius reikalus, padaryta pranešimas ir iš parapijos bazaro. Komisija pranešė, darbavos kiek galėjo; dėkojo visiems, kurie prisidėjo darbu ir dovanomis. Dovanų buvo gražių ir brangių.

Dėl metinio vakaro, išrinkta komisija iš keturių narių. Į komisiją įėjo uolios darbuotojos, dėl to tikimos gerų sėkmių.

Pranešta, kad dr-jos narė Savickienė vis tebeserga, o l. Dumbliauskienė po sunkios operacijos jau sveiksta. Operaciją sėkmingai padarė Dr. Rakauskas.

Laiškas kvietimas iš Labd. Sąjungos į seimą priimtas ir išrinkta atstovės bei paskirta auka.

Kitas laiškas — kvietimas į rengiamą visuomenės veikėjui L. Šimuičiui pagerbtvui vakarą irgi priimtas.

Jaunusia.

ATSISAUKIMAS.

Į Amer. Lietuv. Daktarų Dr-jos lietuvių gydytojus, chirurgus ir dentistus.

Šiuomi pranešame, kad Am. Liet. Dakt. dr-jos prasidėjo žieminis sezonas; prasidēs skaitymas referatų.

Pirmas mėnesinis reguliaris posėdis bus antradieny, lapkričio 24 d., 8:30 val. vak. Dr. C. Z. Vezelio ir M. T. Strikolio ofise, 4645 So. Ashland Ave.

Iš eilės pripuola skaityti referatai:

1) Dr. P. Z. Zalatorius — "Empyema".

Diskusantais paskirti: Dr. V. A. Šimkus, Dr. A. Davidonis, Dr. J. J. Kovarskas.

2) Dr. V. S. Naryauskas — "Mechanism of Erection".

Diskusantais paskirti: Dr. T. Dundulis, Dr. A. J. Jovaišas, Dr. Ig. E. Makaras.

Prie progos primenama, kad laikas atnaujinti prenumeratą už "Mediciną".

Valdyba tikisi, kad atidarant žieminį sezoną, kolegas

skaitlingai susirinkimams atsilankys.

Am. Liet. Dakt. Dr-jos Vald.

Steger Building Co. pirmiausia darbininkams sumažino darbo valandas, paskui apkaipo užmokestį, o darbo vietiek pat turi padaryti. Tos kompanijos dirbtuvėje daugiausia dirba moterys — naktimis.

Rap.

AR IEŠKAI GEROS KNYGOS?

Kad šiais laikais Amerikos lietuviai mažiau knygu skaito, tai visiems aišku. Bet kad dar yra žmonių, tebeturinių troškiną ką nors gero pasiskaityti, tai taipgi žinoma. Knygų mylėtojai neretai turi vargo iki užtinka tikrai sau patinkamą knygą. Tokiems čia norime nurodyti vieną knygą, kuria niekas neapsivils, ypač tie, kurie mėgsta dvasiškus, religinius pasiskaitymus. Karštai visus raginame įsigyti knygą vardu

DIEVIŠKASIS IŠGANYTOJAS

Tai yra didokas veikalas, turįs 476 puslapių. Pagal visiškai originalią lietuviams veikalą prirengę tėvas jezuitas B. Andruska.

Yra tai platus aprašymas galdynės prieš pat išganytoji ateisiant ir paskui viso Kristaus gyvenimo ir mokslo išdėstymas. Tas viskas išdėta įdomiai, gražioje, aiškioje, visiems suprantamoje kalboje. Įsigykite tą knygą, ją

AKIŲ GYDYTOJAI:

SUGRĮŽO IŠ LIETUVOS

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Palengvins akių įtempimą kuris esti priežastim galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, neruohtumo, skaudamą akių karštį. Nuimu cataractus. Aštriu trumpą registę ir toliau registę.

Prirengiu teisingai akinius visuose atsitikimuose, egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas.

Speciale atyda atkreipiama mokyklos vaikūčiams.

Valandos nuo 10 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12.

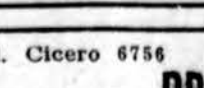
KREIVAS AKIS ATITAISO Į TRUMPĄ LAIKĄ SU NAUJU ĮBRADIMU. Daugely atsitikimų akys atitaissimos be akinių. Kainos pigiau kaip katur

4712 S. ASHLAND AVE. Tel. Boulevard 7589

Tel. Yards 1829

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted St.

Valandos: nuo 10-4; nuo 6-8
Nedėliomis: nuo 10 iki 12.

Tel. Cicero 6756

DR. P. ATKOČIUNAS

DENTISTAS
1446 SOUTH 49 COURT, CICERO, ILLINOIS
Priešais lietuvių Sv. Antano Bažnyčią

Val.: 9-12 ryto; 2-6 ir 7-9 vakare

DAKTARAI:

Tel. Canal 6764 Res. Republic 5350 Telefonas Grovehill 3262

DR. A. RAČKUS

GYDYTOJAS, CHIRURGAS IR OBSTETRIKAS

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų

DARO OPERACIJAS

Ligonius priima kasdieną nuo pietų iki 8 val. vakaro. Nedėliomis ir serdomis tik iškalno susitarus

Ofissas, Laboratorija ir X-Ray

2130 WEST 22nd STREET CHICAGO

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

X — Spinduliai

Ofissas 2201 West 22nd Street

Cor. So. Leavitt St. Tel. Canal 6222

Rezidencija: 6628 So. Richmond Avenue Tel. Republic 7868

Valandos 1-3 & 7-8 val. vak.

Nedėlioj: 10 — 12 ryto

Tel. Grovehill 1595

DR. A. L. JUŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Val. 9-11 ryto 2-4 ir 7-9 vak.

Seradomis po pietų ir Nedėliomis tik susitarus

2422 W. MARQUETTE ROAD

Rez. Tel. Midway 5512

DR. R. C. CUPLER

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Oakley Avenue ir 24-tas Street

Tel. Wilmette 195 arba Canal 1713

Valandos: 2 iki 4 p. p. Panedėliai ir Ketvergais vakare

skaitysit nuo pradžios iki galo su dideliu pasigrožėjimu ir dvasiška nauda, skaitysite ją daug sykų ir vis didėjančiu pasitenkinimu. Kaina \$2.00. Kreiptis

"DRAUGAS" PUB. CO.

2334 S. OAKLEY AVE.

DENTISTAI

Phone Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

Arti 47 Street

Tel. Canal 6222

DR. G. I. BLOŽIS

DENTISTAS

2201 WEST 22nd STREET

(Kampas Leavitt St.)

Valandos Nuo 9 iki 12 ryto

Nuo 1 iki 9 vakare

Serėdoj pagal sutartį

Boulevard 7589

DR. A. P. KAZLAUSKIS

DENTISTAS

4712 So. Ashland Avenue

Val.: Nuo 10 ryto iki 8 vakare

Tel. Cicero 1260 X-Ray

DR. GUSSEN

LIETUVIS DENTISTAS

Val.: kasdien nuo 10 v. ryto iki 9 val. vakare

Nedėliomis ir Serdomis susitarus

4847 W. 14 ST. Cicero, Ill.

DR. P. P. ZALYS

DENTISTAS

30 EAST 11th STREET

Kampas Wabash Avenue

Tel. Pullman 0856

Gasas, X-Ray, etc.

DR. JOSEPH KELLA

DENTISTAS

Gas Extraction

Val. 9-9. Ned. 9-12

6558 SO. WESTERN AVE.

DR. A. G. RAKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2415 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso Valandos:

Nuo 9 — 12 val. ryto. Nuo 1 val. — 4 ir 6:30 iki 8 val. vakare

Serdomis nuo 9 — 12 val. ryto

Nedėliomis pagal sutartį

SVARBI ŽINUTĖ

DR. M. T. STRIKOL'IS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas perkėlė savo ofisus į naują vietą po num. 4645 S. Ashland Ave. Val. 2 iki 4 ir 6 iki 8 vak. Ned. pagal sutartį. Tel. Boulevard 7820. Namai: 6641 So. Albany Ave., Tel. Prospect 1930.

Ofiso Tel. Victory 3687

Of. ir Rez. Tel. Hemlock 2374

DR. J. P. POŠKA

3133 S. HALSTED STREET

Antras ofisas ir Rezidencija

6504 S. ARTESIAN AVE.

Ofiso Val. Nuo 9-12 rytais: nuo 7-9 vak. Antro Of. Val.: Nuo 3-6 po piet. Utarn. ir Subat. Nuo 3-9 vak. Šventadieniais pagal sutarimą.

Tel. Canal 6257 Res. Prospect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS

Gydytojas ir Chirurgas

1821 SOUTH HALSTED STREET

Rezidencija 6600 S. Artesian Ave

Valandos: 11 ryto iki 4 po pietų

6 iki 8:30 vakare

Ofiso Tel. Victory 6893

Rez. Tel. Drexel 9191

DR. A. A. ROTH

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas 3102 So. Halsted St.

Kampas 31 Street

Valandos: 1-3 po piet., 7-8 vak.

Nedėliomis ir šventadieniais 10-12

DR. CHARLES SEGAL

Perkėlė savo ofisą po numeriu

4729 SO. ASHLAND AVE.

SPECIALISTAS

Dziouų, Moterų ir Vyrų Ligy

Val.: ryto nuo 10-12 nuo 3-4 po pietų: 7-8:30 vakare

Nedėliomis 10 iki 12

Telefonas Midway 2880

South Side Office North Side Office

3300 Cottage Grove 2006 W. Chic. Av

Tel. Aberdeen 0028 Tel. Bruns. 7240

Val. 3-5 7-9 P. M. Val. 12-2 P. M.

DR. M. SIEMENS

Daktaras ir Chirurgas

Rez. 10244 LONGWOOD DRIVE

Tel. Beverly 0870

DR. MAURICE KAHN

Gydytojas ir Chirurgas

4631 SO. ASHLAND AVE

Tel. Yards 0994

Rezidencijos Tel. Plaza 5209

VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 diena

Nuo 2 iki 3 po pietų

Nuo 7 iki 9 vakare

Nedel. nuo 10 iki 12 diena

DR. SUZANA A. SLAKIS

Specialistė Moterų ir Vaikų Ligy

4145 Archer Ave. (Kampas Francisco Ave.)

Valandos: 10 iki 12 ryto; 4 iki 6 po pietų.

(Vakaraus: Utarninke ir Ketverge iki 8 val.).

Serdomis ir Nedėliomis pagal susitarimą.

Ofiso Tel. Lafayette 7337 Rez. Tel. Hyde Park 3395

Ofiso ir Rez. Tel. Boul. 5818 Ofiso ir Rez. Tel. Boul. 5814

DR. BERTASH DR. NAIKELIS

756 West 35 Street (Kamp. 35 ir Halsted St.)

Val.: 1-3 ir 6:30-8:30 val. vak. Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare

Nedėlioj susitarus Nedėlioj susitarus

DR. J. J. KOWARSKIS

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 2403 WEST 63 STREET

Kerte So. Western Avenue

Tel. Prospect 1928

Rezidencija 2359 So. Leavitt St.

Tel. Canal 2350

Valandos: 2:4 po pietų ir 7-9 v. v.

Nedėlioj pagal susitarimą

Tel. Lafayette 5793

DR. A. J. JAVOIS

Val.: 2 iki 5, po pietų, 7 iki 9 vak.

Office: 4459 S. California Ave.

Nedėlioje pagal sutartį

Tel. Wentworth 3000

Rez. Tel. Stewart 8191

DR. H. BARTON

Gydytojas ir Chirurgas

6558 S. HALSTED STREET

Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare

Res. Phone Office Phone

Englewood 6641 Wentworth 3000

Wentworth 3000

DR. A. R. MCCRAIDIE

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6558 SO. HALSTED STREET

Val. 2-4 ir 7

CHICAGOJE

NETEISYBĖ RAŠO.

Kažkoks "Klausytojas" "N-nose" rašo apie p. L. Šimučio kalbą, pasakytą Peoples Furniture Co. radio programų dviejų metų sukaktyje. Jam primetama, kad jis neteisybę pasakęs, kad Peoples Furniture Co. ir dienraštis "Draugas" buvo pirmosios lietuvių įstaigos savo lėšomis ir savo iniciatyva pradėjusios lietuvių radio programus. "Klausytojas" pats nežino, ką jis kalba. Be to, jis ir p. L. Šimučio kalbą iškraipo. Apie lietuvių radio programų pradžią, p. L. Šimutis yra taip pasakęs:

"1929 metais, spalio mėn. 29 dieną, iš galingosios KYW stoties išgirdome lietuvių kalbą, dainas ir muziką. Kiek buvo džiaugsmo, kiek gražaus entuziazmo sukelta mūsų visuomenėj tas gražus ir tvarkingas grynai lietuviškas radio programos. Tai buvo pirmas toks lietuvių programos. Tiesa, keletą savaitių prieš tai Majestic ir Harry Altar, pasikvietę keletą lietuviškų firmų, suorganizavo lietuvišką programą. Bet tai nebuvo grynai lietuvių padaras. Svetimataičiai lietuvius savo biznio reikalams norėjo naudoti. Aš tai čia pasakydamas, noriu įtarti, kad tuo kas blogo įvyko. Aš tik noriu pažymėti tą faktą, kad Peoples Furniture Co. ir dienraštis "Draugas" buvo pirmutinės grynai lietuviškos įstaigos, savo iniciatyva, pastangomis ir lėšomis pradėjo duoti lietuvių koncertus iš didelės ir stiprios radio stoties."

"N-n" korespondentas ne gražiai pasielgė iškraipęs p. L. Šimučio kalbą ir neteisybę jam primetęs.

ŠV. MISIJOS GRAŽIAI PRASIDĖJO.

Dievo Apveizdos parapijos bažnyčioj prasidėjo šv. Misijos praeitą pirmadienį. Tęsis visą šią savaitę. Pamaldos vakarais prasideda 7:30 val. vak. o rytais 9 val. paskutinės šv. Mišios ir misijinis pamokslas. Šv. misijas duoda tėvas Beneventuras Paulukas, dominikonas.

PATARIMAS

Šiuomi patariame Lietuviams pirkti anglis iš CRANE COAL COMPANIJOS. Gausite geras anglis ir pigesne kaina.

Pocahontas Mine Run \$6.75 tonas
Pocahontas Lump or Egg 10.00 tonas
Black Band Lump 8.50 tonas
Green Valley Lump 9.50 tonas

Katrie norite tikrai gerų anglių pečiams, tai pirkite GREEN VALLEY. GREEN VALLEY yra geriausia anglis Amerikoje.

Ofisas atdaras nuo 5 val. ryto iki 9 val. vak.

Kalbėkit lietuviškai, nes tai lietuviškas yardas

CRANE COAL COMPANY
5332 South Long Avenue
Tel. Republic 8402
Chicago, Ill.

ZINELĖS IŠ LIET. VYČIŲ 4 KUOPOS.

Dievo Apveizdos Parap. — L. Vyčių 4 kuopos susmas įvyko spalio 29 d., naujame "club room'e". Susmą atidūrė pirm. Šaltimieras. Neatsilankius rašt. nutarimams užrašyti išrinkta p-lė Bučaitė.

Svečiai iš 112 kuopos.

Atsilankusieji svečiai iš L. V. 112 kp. Juozaitis, Šeputis, Valančius, A. Šimkus ir dar vienas kvietė kp. lankyti i basket ball rungtynes ir paliko tikiėtų.

Basketball.

Apie mergaičių basketball pranešimą padarė menedžerius Ed. Rimkus, kad mergaičių tymas gražiai lošia ir kad jaunos sportininkės pradeda pasivyti senasias.

Bekenaits pranešė, kad vyrų basketball tymas jau priširengęs prie lošimo.

Bowling.

Iš bowling rungtynių Ed. Rimkus pranešė, kad mūsų kuopa laimėjo tris rungtynes prieš Bridgeporta.

Svečias iš North Side.

Pirmą kartą buvo atsilankęs kuopon Connie Savickas, kuris kvietė narius į 5 kp. "Halloween" šokių vakarą.

P-lė Stulgaitė, L. V. "Dainos" choro rašt. pakvietė kp. dalyvauti choro vakare, lapkr. 8 d. Bus statoma scenoje operetė "I tėvynė". Kuopa nutarė dalyvauti.

Nauji nariai.

Susirinkime įsirašė dvyliką naujų narių.

Dvasios vadas gerb. kun. Vaitukaitis savo gražioje kalboje ragino visus vienybėj darbuotis. Kuopa širdingai jam padėkojo už gauta kambarį dėl "club room".

Kitame sus-me bus padaryta pranešimas iš buvusio "social", todėl kurie nariai da nėra sugražinę tikiėtų prašomi gražinti ateinančiam sus-me, kuris bus lapkr. 5 d.

Vyčių Karvelėlis.

DIDELIS ŠOKIŲ VAKARAS.

Rengiamas L. V. 4 kp. lapkr. (subatos vakare) šv. Agnieškės "palociuje", prie 5 Archer ir So. Rockwell gat.

Kviečiame Chicagos lietuvių šv. Kryžiaus ligoninės remėjas atsilankyti į tą vakarą. Daug mūsų jaunimo dalyvavo remėjų vakare, todėl tikime, kad ir remėjos mus parems. Susipažinsime, susidraugausime.

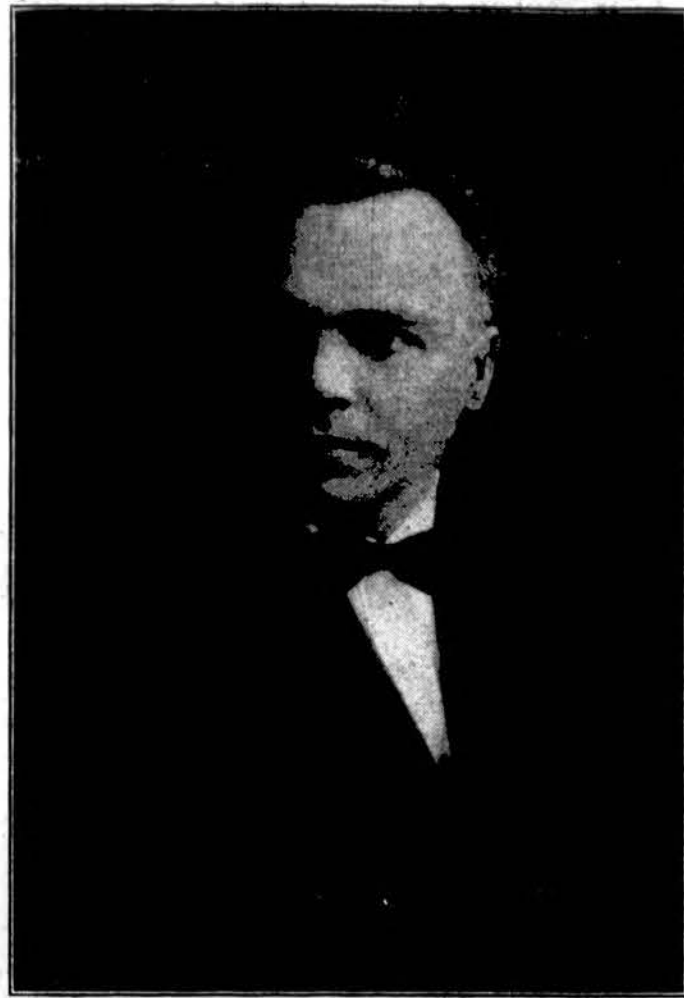
Šokiams salė smagi, grindys naujos, slydžios.

Vyčių Karvelėlis.

LIETUVIŲ VALANDA.

Pereitą sekmadienį iš stoties WCFL vėl girdėjome gražų lietuvių radio programą, kurį davė Jos. F. Budriko radio krautuvė.

Jauna dainininkė p-lė J. Griecaitė gražiai padainavo keletą liaudies dainų, taipgi Rimkus ir Vanagaitis padainavo keletą duetų. Gražios

Atsiminkit tikrai, kiek šioji vieta moterų, vaikų ašarų yra išsiūpusi, kiek čia nedorybių papildyta, kiek sielių prapuldyta, kiek tėvynėi skriaudos padaryta! Tai jūsi ir šios prakeiktos smuklės kaltė, kad aš pamiršau savo tėvynę, tėvus, mylimąją ir viską, viską. Gana!" — kalba p. Justas Balsis — Petro rolėje savo smuklės draugams operetėj "I tėvynė", kuri bus statoma scenoj ateinantį sekmadienį, lapkr. 8 d., Gimimo šv. parap. salėje, 68 ir South Washtenaw Ave.

dainos ir geras dainavimas daro visados neužmirštiną įspūdį. Tat, ir ši sykį girdėtas programos ilgai pasiliks klausytojų atminty.

Budriko radio trio ir-gi šauiniai pasirodė. Tai pianas, smuika ir akordinas. Jis labai gražiai išpildė kelioliką muzikalių numerų.

Tokie gražūs ir girtini radio programai yra duodami sekmadieniais ir finansuojami J. F. Budriko korporacijos, kuri užlaiko didžiausią lietuvių muzikos krautuvę, adresu 3417 So. Halsted St. Chicago. Dabar eina didelis išpardavimas radijų nupigintomis kainomis.

Mastas.

ATSISAUKIMAS.

Am. L. R. Kat. Federacijos Chicagos Apskritis mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadieny, lapkr. (Nov.) 4 d., 8:30 val. vakare, Aušros Vartų par. mokykloj.

Susirinkimas svarbus, atstovai malonėkite skaitlingai atsilankyti.

Valdyba.

Cicero Lietuvių pagerinimo politikos klubo mėnesinis susirinkimas šiandien, Lukštienės svetainėj, 7:30 val. vak.

Gerbiamieji klubiečiai ir visi vietos lietuviai, taksų mokėtojai. Kviečiami į ši susirinkimą, kuris yra labai svarbus. Bus svarstoma apie rinkimus, vandenį ir taksus, kas visus šiuo momentu paliečia.

A. Tumavich.

Don't fail to attend this dance at Cicero this evening. Time is 8 P. M. to 12 P. M.: Place is the Cicero Parish Hall.

Admission only 40c.

NAUJAS IR PIGESNIS GESAS.

Nedaugelis nežino, kad praeitą savaitę Chicagoy pradėjome vartoti naują gesą, natūrališką gesą.

Paprastai gesas yra gaminamas iš anglių. Bet prieš keletą metų Texas valstybėj su-sekta gausios natūrališko geso versmės. Šitą natūrališką

gesą dabar chicagiečiai ir vartoja. Apie tą įvykį prezidentas Peoples Gas Light & Coke kompanijos p. George F. Mitchell per radio šitaip paskelbė:

Jau praslinko keletas dienų nuo to, kai jus pradėjote vartoti naują gesą. Tas svarbu trimis atžvilgiais.

Pirmausia tai pramoninė reiksmė. Naujas gesas reprezentuoja 80 milijonų dolerių investimentą. Tas viskas padaryta, kuomet visame pasaulyje viešpatauja blznio atslugimas. Panašūs investimentai šiais laikais buvo labai ne-skaitlingi.

Antras daiktas yra tai su-

naudojimas natūrališko geso atitruktos iš už tukstančio mailių sumaišant su dirbtinu angliu gesu. Tas užtikrina chicagiečiams kuogeriausią gesą.

Kai Texas valstybėj rastas natūrališkas gesas, tai niekas negalėjo nei galvoti apie jo atitrukimą dudomis i Chicagoy. Bet šiandien tas atlikta, nors tas atsėjo 80 milijonų dolerių. Tokį investimentą nebūtų buvę galima daryti, jei nebūtų plačios dirvos gesui Chicagoy. Peoples Gas Light & Coke kompanija tiki, kad Chicagoy tik pradeda augti. Taigi geso sunaudojimo dirva plėtosis ir tos milžiniškos sumos investimentas pasirodys pelningu.

LAIVAKORTĖS Į LIETUVĄ

Tebėra Patogus Laikas Keliauti

Todėl visi, kurie rengiatės vykti į Lietuvą, kreipkitės pas mus dabar neatidėliodami. Plaukite per jūras greičiausiais ir patogiausiais "NORTH GERMAN LLOYD" laivais: BREMEN — COLUMBUS — EUROPA ir kitais.

ISPLAUKIA:

BREMEN NOV. 18
EUROPA NOV. 25

BERLIN NOV. 19
STUTTGART NOV. 26

Norint plaukti BREMEN ar EUROPA, trečios klasės laivakortė kainoja:

Iki Klaipėdos \$105.00
Kitais laivais iki Klaipėdos \$94.50

PASINAUDOKIT PAPIGINTOMIS KAINOMIS.

Taip pat apdraudžiame nuo ugnies ir kitų nelaimių. Parūpiname įgaliojimus ir visokiems legališkus dokumentus. **Registruotas NOTARAS.**

NAUDOKITĖS MŪSŲ PATARNAVIMU.

PAUL P. BALTUTIS & CO.

3327 So. Halsted St. Chicago, Illinois
Tel. Yards 4669

Metiniai Šokiai

Rengia Liet. Vyčių 4 Kuopa

SUBATOJ, LAPKRIČIO - NOV. 7, 1931

NAUJOJ ŠV. AGNIEŠKOJ SALEJ Archer ir Rockwell
Muzika Barbino Ragtime Syncopators

Pradžią 7:30 val. vakare Išanga 50c.

Visus kviečiame atsilankyti. Užtikrinam, kad laiką smagiai praleisite. Rengėjai

"DRAUGO" VAJAUS VAKARAS

Penktadienyje, Lapkričio-Nov. 6 d. 8 val. vakare,

NEKALTO PRASIDĖJIMO PANELĖS ŠV. PARAP. SVET., BRIGHTON PARKE

įvyks gražus "Draugo" vajuos vakaras su muzikale programa ir prakalbomis. Kalbės gerb. KUN. A. BRIŠKA ir neseniai atvykęs, tarnavęs Lietuvos kariuomenėj Kapitonas P. JURGĖLA. Bus ir kitų kalbėtojų. Išanga visiemsVELTUI. Jokių kolektų nebus.

Nuosirdžiai visus kviečia "DRAUGO" VAJAUS KOMISIJA.

R. ANDRELIUNAS

(Marquette Jewelry & Radio)
Pirkusieji pas mus už \$5 ar daugiau bus dykal nufotografuoti.
2650 West 63 St., Chicago, Ill.
Tel. Hemlock 8380

Wm. J. Kareiva
Savininkas
Del geriausios rūšies ir patarnavimo, šauktit
GREEN VALLEY PRODUCTS
Olselis šviežių kiaušinių, sviesto ir surių.
4644 SO. PAULINA STREET
Tel. Boulevard 1389

ISRENDAVIMUI

Kambarys su valgiu. \$8 ar \$10 sav. 6142 So. Rockwell St. Prospect 6173
Rendon 6 kamb. cottage, 5804 So. Racine, 7 kamb. flatas 5808 So. Racine. Pigiai. Išdekoruoti.

IVAIRUS PARDAVIMAI

\$15 vertės smuikas už \$6.50, \$15 — \$18 klarneta \$7.50, kornetas, trimitalai, akordionai ir piano akordionai po 60c. ant dolerio, 914 Maxwell St.

Kalvė su visais įtaisymais, pigiai del ligos. Thos. Svacina, Montour, Ia.

REAL ESTATE

Parduosim ar mainysim į mažesni namą, 2 angščių n., padaromais i 2 flatu; vakarais. 8821 So. Morgan.

Savininkas parduoda labai pigiai (Parkholm Place) 3 flatu nauja namą po 5 kamb. Visi stymu apšildomi, moderniškas visais žvilgimais. Įmokėti-\$3,000, likusią po \$35 mėn. Arba mainysiu į mažesni namą. 1622 So. 51 ave., arti Douglas Pk. "L".

3 kamb. cottage, gesas, vanduo, elektra, arti stoties, kamp. lotas. Pigiai. 404 W. Harding Rd. Lombard, Ill.

Sav. pigiai parduoda 80 ak., gera žemė, 3% mailiu į Knox, Ind. Žvyro kelias, F. Heitman, No. Judson, Ind.

AR ŽADI KRAUSTYTIŠ?

A. ALEŠAUSKAS & SON
7126 So. Rockwell St.
Tel. Republic 5099

Mes permufuojame pianus, forničius ir kitokius dalykus.

Mūsų patarnavimas yra greitas, geras ir nebrangus.

Mes pervežame daiktus iš ir į kitus miestus.

IVAIRUS KONTRAKTORIAI

M. ZIZAS

Namų Statymo Kontraktorius
Statau įvairiausius namus prieinama kaina
7217 S. CALIFORNIA AVE.
Telefonas Hemlock 5526

Telef. Republic 6396

D. GRICIUS

GENERALIS KONTRAKTORIUS
Statau namus kaip muro taip ir medžio nuo mažiausio iki didžiausio. Kainos prieinamiausia.
2452 WEST 69th STREET

Tel. Hemlock 2323

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS
6504 S. WASHTEAW AVE.

Šapos Telef. Namų Telef.
Hemlock 2867 Republic 5688

JOHN YERKES

Plumbing & Heating Lietuvis
KONTRAKTORIUS
Mano darbas pilnai garantuotas
Kainos prieinamos
2422 WEST 69th STREET

Tel. Victory 1245
DOUGLAS ELECTRIC CO.
JOSEPH SHAGZDAS, Sav.
Elektrės reikmenos ir fikšieriai. Įvedame elektrą į namus ir dirbtuves.
3129 S. Halsted St. 2 Angšči